



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Helina Amur
Puurmani Mõisakool
kool@puurmani.edu.ee

30.03.2026 nr 2.2-10/26/1061-2

Tähelepanu juhtimine

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai märgukirja mille kohaselt kasutatakse Puurmani Mõisakoolis jälgimisseadmestikku õpilaste käitumise pidevaks jälgimiseks (sh jälgitakse tualetis käimist ja nutiseadmete kasutamist), kuigi kooli kodukorra kohaselt on kaamerate kasutamise eesmärgiks turvalisuse tagamine. Õpilased on tõstatanud seda probleemi õppeaasta jooksul korduvalt.

Pöördumisest lähtuvalt juhime Puurmani Mõisakooli tähelepanu isikuandmete töötlemise nõuetele.

Selgitame, et [isikuandmete kaitse üldmääruse](#) (IKÜM) artikli 4 punkti 1 järgi on isikuandmeteks inimest puudutav igasugune teave, millega saab teda otse või kaudselt tuvastada. Isikuandmeteks on ka videosalvestis õpilasest.

Isikuandmete töötlemine on IKÜM artikli 4 punkti 2 kohaselt igasugune toiming või toimingute kogum, mida isikuandmetega tehakse, sh kogumine, vaatamine ja säilitamine. Isikuandmete töötlemise hulka kuulub ka jälgimisseadmestikust õpilaste jälgimine.

Koolil on õiguslik alus videovalve kasutamiseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) § 44 lõike 5 alusel, mille kohaselt võib kool turvalisuse tagamiseks kasutada pilti edastavat ja salvestavat jälgimisseadmestikku. Samas tuleb arvestada, et ka olemasoleva õigusliku aluse korral peab andmetöötlus alati vastama IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtetele, sealhulgas:

- **läbipaistvuse põhimõte** (art 5 lg 1 p a) – õpilastel ja lapsevanematel peab olema selgelt teada, millises ulatuses ja viisil jälgimisseadmestikku kasutatakse;
- **eesmärgi piirangu põhimõte** (art 5 lg 1 p b) – andmeid võib töödelda üksnes turvalisuse tagamise eesmärgil;
- **minimaalsuse põhimõte** (art 5 lg 1 p c) – andmetöötlus ei tohi olla ulatuslikum, kui eesmärgi saavutamiseks vältimatult vajalik.

Pöördumise kohaselt kasutatakse koolis jälgimisseadmestikke distsipliini tagamise eesmärgil (nt nutiseadmete kasutamise kontroll), milleks PGS § 44 õiguslikku alust ei anna.

Seetõttu ei ole selline töötlemine kooskõlas isikuandmete töötlemise nõuetega. Esiteks rikub see eesmärgi piirangu põhimõtet, kuna andmeid kasutatakse muul eesmärgil kui see, milleks neid tohib koguda. Teiseks on rikutud minimaalsuse põhimõtet, sest töödeldakse rohkem andmeid, kui on turvalisuse tagamiseks vältimatult vajalik. Lisaks ei vasta selline jälgimistava ka läbipaistvuse

põhimõttele, kuna õpilastele ja lapsevanematele ei ole selgelt ega arusaadavalt teatavaks tehtud, et kaamerasüsteemi kasutatakse õppekorra ja distsipliini jälgimiseks.

Lisaks juhime tähelepanu õpilaste tualetis käimise jälgimisele. Tualettruumide kasutamise jälgimine kujutab endast intensiivset sekkumist õpilaste privaatsusesse, mistõttu ei ole sel viisil jälgimisseadmetiku kasutamine lubatud ei turvalisuse tagamiseks ega ka muudel eesmärkidel ja õiguslikel alustel. Lisaks võib teatud juhtudel tualeti kasutamise sagedusest või muust rühmast olla võimalik järeldada õpilase tervise seisundit või eripärasid, mis võib kvalifitseeruda terviseandmeteks IKÜM artikli 4 punkti 15 mõttes. Terviseandmete töötlemine on IKÜM artikli 9 kohaselt üldjuhul keelatud, välja arvatud rangetel eranditel. Seetõttu ei ole koolil õigust jälgida tualettruumide kasutamist õpilaste poolt.

IKÜM rõhutab, et laste isikuandmed väärivad erilist kaitset, kuna lapsed ei pruugi olla piisavalt teadlikud asjaomastest ohtudest, tagajärgedest ja kaitsemeetmetest ning oma õigustest seoses isikuandmete töötlemisega.¹ Seetõttu tuleb alaealiste isikuandmete töötlemisel rakendada suuremat hoolsust ning veenduda, et töötlusviis on proportsionaalne ja eesmärgipärane.

Rohkem infot isikuandmete töötlemise kohta on võimalik leida AKI koostatud [isikuandmete töötlemise üldjuhendist](#) ja [kaamerate kasutamise juhendist](#).

Lähtuvalt eelnevatest selgitustest tuleb Puurmani Mõisakoolil hinnata oma jälgimisseadmetiku kasutamise vastavust IKÜM-ist tulenevatele nõuetele. Koolil tuleb tagada, et videovalvet kasutatakse üksnes turvalisuse tagamise eesmärgil ning selle ulatus ei ületaks eesmärgi saavutamiseks vältimatult vajalikku. Vajalik on üle vaadata kooli kodukorra vastavus tegelikule praktikale ning lõpetada jälgimistoimingud, mis ei ole kooskõlas õigusaktidega.

Samuti tuleb veenduda, et töötajad mõistavad videovalve kasutamise õiguslikke piire ning oskavad vältida põhjendamatu sekkumist õpilaste eraellu. Selleks võib osutuda vajalikuks koolituste läbiviimine ning sisemiste juhiste ajakohastamine.

Käesolevale tähelepanu juhtimisele AKI vastust ei oota, kuid vajaduse korral võime teostada kontrolli, et veenduda isikuandmete töötlemise nõuete täitmisel.

Lugupidamisega

Mona-Reti Pavlov
jurist
peadirektori volitusel

¹ IKÜM põhjenduspunkt 38.